

Telegraful Român

Asociațiunea pentru literatura română și
cultura poporului român
2 ex. (Of.)
Str. Șaguna 8
Sibiu

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Anania

Abonamentul:

Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei. — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei.

Articole și corespondențe

se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiilor

un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiile

se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Fără patimi

În această foaie s'a exprimat neconținut convingerea că destinul omenirii este angajat inevitabil pe drumul unor tot mai simțitoare progrese de ordin social. Nimic nu mai poate opri pe omul contemporan, crescut, prin universalizarea culturii, la conștiința demnității sale, dela revendicarea drepturilor sale la o viață materială egală în esență cu a oricărui semen.

Dar tocmai acest spor al conștiinței despre înalta demnitate a omului, ne-a făcut și ne face să credem că în viitor se va abuza de om tot mai puțin și în alt sens. Căci dacă este un abuz exploatarea materială a marelui mulțimi a oamenilor de către o mică pătură de inși mai abili, un abuz tot așa de condamnat este transformarea omului într'un focar de patimi, coborîrea lui la o ființă care nu se poate gândi la alții decât la o temperatură care deformează realitatea și întreține o atmosferă încărcată în raporturile dintre oameni.

Poate că timpurile de exploatare socială a omului au stingherit într'o oarecare măsură și opera de luminare a lui, pentru a ajunge la conștiința demnității sale și pentru a crește până la măsura lui deplină. De aceea o epocă de libertate adevărată înseamnă în primul rând posibilitatea de-a lumina pe om în mod nestingherit. Dar dacă epoca de libertate s'a inaugurat în numele respectului față de om și dacă ea trebuie folosită în duhul acestui respect și în vederea ajutorării omului pe calea creșterii sale spirituale, apoi opera de luminare ce se face în această epocă trebuie să se ferească de-a fi o operă de slăbire și de întunecare a ființei omenești.

Dacă progresul social a devenit inevitabil prin creșterea conștiinței de sine a omului, în baza progresului său spiritual, să nu periclitați însuși acest progres prin coborîrea din nou a omului la o stare spirituală inferioară.

Omul crește cu adevărat ca ființă spirituală, conștiință de valoare ei, prin puterea învățaturii luată în ea însăși. Îndată ce încercăm această învățatură cu patimă, spiritul omului căruia i-o comunicăm nu mai e lăsat să cugete

lucrurile așa cum sunt, în proporția lor reală, ci e făcut rob al acelei patimi. „Și nimic nu obișnuiește să întunece așa de mult mintea, zice sf. Vasile, ca răutatea“.

Timpurile actuale ne lasă așadar să dăm omului o învățatură largă în toate cele ce privesc destinul lui. Să facem acest lucru. Să i se spună omului dintr'o situație socială desavantajată despre demnitatea ființei sale, despre drepturile sale. Și să lăsăm să și le ceară. Dar să se vorbească despre aceste lucruri fără patimă. Să i se lămurească nu numai un aspect al lucrurilor, ci și celalalt, ca să poată judeca despre o chestiune în legăturile ei cu celelalte. Să i se vorbească și despre celelalte categorii sociale cari au același drepturi la viață. Și să i se arete rostul Statului de-a echilibra pretențiunile diferitelor categorii, să i se vorbească despre necesitatea ordinii și despre condițiile de existență ale colectivității naționale.

Omul, ca ființă cu demnitate spirituală, ca ființă socială, are dreptul de-a fi informat cât mai complet asupra chestiunilor și datorită de a-și forma judecăți cât mai largi și cât mai cuprinzătoare.

Dacă în timpurile trecute i se spuneau omului numai o jumătate a lucrurilor, cea pe care o găsea de bine ordinea capitalistă, să nu se cadă acum în aceeași greșală de a i se spune numai cealaltă jumătate.

Nu cerem o „cumințenie“ în sensul de acoperire a adevărului sau de renunțare la revendicarea dreptății. Dar cerem o cumințenie în sensul că descoperirea adevărului să se facă din toate laturile și să se ia în considerare cu cumpăt toate laturile, iar lupta pentru revendicări să se facă fără patimă, căci fermitatea nu înseamnă patimă.

Această luminare multilaterală și fără patimă este în ea însăși mijlocul principal de creștere spirituală a omului și indirect ea dinamizează progresul social.

Învățătura este prin excelență alimentul creșterii, al formării, al maturizării spirituale a omului, așa cum hrana este mijlocul prin care

Comunicat

Aducem la cunoștință Prea Cuc. protopopi și Cuc. preoți din Arhiepiscopie, că *Pastorală* de Crăciun a I. P. Sf. Sale Mitropolitul nostru Nicolae am trimis-o prin poștă, Sâmbătă, 9 Dec. a. c., fiecărui Oficiu parohial în parte, iar la Oficiile protopopești am trimis câte un exemplar pentru fiecare parohie din protopopiat.

Consiliul arhiepiscopesc

Noul președinte al „Ligii culturale“

Dr. Constantin Angelescu, fost prim-ministru, a fost ales președinte al „Ligii culturale“, urmându-i lui Nicolae Iorga.

Epurarea în Universitate

București 11 — În urma încheierilor la cari a ajuns Comisiunea de epurăție, Ministerul Educației Naționale a dispus îndepărtarea din învățământ a următorilor profesori [resp. conferențieri] dela Universitatea din București: Mihai A. Antonescu, P. P. Panaitescu, Nichifor Crainic, I. Petrovici, Dr. Petre Tomescu, Alexandru Marcu, Ovid Vlădescu, G. Alexianu și Gh. Niculescu.

Lucrările Comisiunii continuă.

crește omul trupește. Dar să nu uităm că este și o creștere strâmbă, care desfigurează atâtea ființe. Învățătura unilaterală, pătimășe, e cauza acestei creșteri strâmbe, care nefericește ființa umană și colectivitatea socială.

Să ajutăm progresul social prin sădirea de convingeri temeinice, dar corăspunzătoare realității de fapt, în sufletul oamenilor, adecă prin luminare curată și nepătimășe.

Realitatea demnității omului și a egalității esențiale între inși umani, pledează atât de mult pentru progresul social, încât nu e trebuintă să se ia în sprijinul susținerii lui îngroșări mincinoase și pătimășe ale realității, cari degradează ființa spirituală a omului și-i periclitează progresul.

D. S.

Personalitatea Primului Ministru

Dr. general Rădescu este descendentul unei vechi familii de răzeși din Sudul Moldovei. A făcut o frumoasă carieră ostășească, fiind decorat încă în timpul războiului trecut, cu Ordinul militar de războiu Mihai Viteazul.

A străbătut, cu multă strălucire, toate gradele militare.

A fost profesor la Școala Superioară de război. A fost opt ani aghiotant regal. După aceea a plecat la Londra unde a stat, vreme îndelungată, ca atașat militar. În această calitate, cu sprijinul regretatului Nicolae Titulescu, a stabilit importante legături.

Îșind din cariera ostășească, dr. general Rădescu a început o drastică acțiune împotriva legionarilor. Când dictatorul, de tristă memorie, Antonescu, a îngenunchiat Germanii țara, generalul Rădescu s'a ridicat, cu toată hotărârea împotriva politicii care se duce. Obrăznicilor, fostului ministru von Killinger generalul Rădescu le-a răspuns printr'o usturătoare scrisoare, a rămas, până acum, unul din documentele de seamă ale rezistenței noastre.

Generalul Rădescu a stat un an întreg în lagăr, la Tg.-Jiu și alți doi ani a fost urmărit și spionat de agenții Gestapoului și ai Serviciului Secret.

După lovitura de stat dela 23 August, dr. general Rădescu a fost chemat în truntea Statului Major. În această calitate, a avut cinstea să îndrume mișcările trupelor noastre desrobitoare. De-acum, d-sa pășește acum la conducerea țării în fruntea noului guvern.

Dr. general Rădescu e în vârstă de 69 ani. („Jurnalul de Dimineață“)

Demisie

Șeful organizației provinciale a partidului social-democrat, dr. Profesor Victor Papilian, și-a dat demisia din rândurile acestui partid. Dr. Papilian a reprezentat, în partidul social-democrat, spiritul moderației, fiind partizanul politicii de sănătoase principii naționale. Partidul a pierdut, prin această demisie, o putere de înaltă valoare și o personalitate de recunoscut prestigiu.

Invățătura zilei

Da, evlavie și mulțumirea este o agoniseală mare.

I. Timotei 6, 6

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuiește:
Miercuri 13 Dec. — M. Eustratie
Joi 14 Dec. — M. Tirs. și soții

O declarație a dlui Dr. Petru Groza

„Foaia Diecezană” (nr. 49 a. c.), organul oficial al Eparhiei Caransebeșului, reține după o gazetă timișoreană următoarea declarație făcută de dl Dr. Petru Groza, șeful Frontului plugarilor și vice-președintele Consiliului de miniștri, cu prilejul unei vizite recente pe care d-sa a făcut-o în capitala Banatului:

„Sper că pe linia democrației curate, în curând vom intra și în Ardealul de Nord cu administrația românească. Ardealul e al nostru și nu-l discută nimeni. El ne va fi restituit și integrat în total, sau în cea mai mare parte.

Țiu să se știe că sunt naționalist și nu voi renunța cu nici un preț la națiunea mea. Eu sunt dac, trăit pe malurile Streiului, care curge pe lângă cetatea Sarmisegetuza. Eu cred în puterea Bisericii mele și nu voi renunța la ea în toată viața mea de luptă”.

Intâmpinăm cu deosebită satisfacție întreita declarație a dlui Dr. Petru Groza, care vădește curaj intelectual și consecvență cu sine însuși.

De pe valea Someșului

Cei sosiți, din drumul de pe frumoasa vale a Someșului, constată întâi de toate, negrăita bucurie a fraților români, scăpați de sub tirania turanică. Alături de această nemărginită bucurie, ni se aduc știri din cele mai jalnice. Pretutindeni în tristare și lacrimi de durere pentru jafurile și neomeeniile săvârșite de unguri și nemți: o desrobire amarnic plătită. În deosebi deportarea locuitorilor români a produs suferințe cumplite și cea mai legitimă indignare. Deportajii au fost duși și batjocoriți în interiorul Ungariei și în Germania; unii dintre acești nenorociți au fost aflați de armatele anglo-americe în teritoriul eliberat al Franței.

Ceice acum se înapoiază în Ardealul desrobii, precum și administrația românească, fie civilă, fie a bisericii noastre, își vor da seama că au nobila datorie de a restatornici viața aceea care, pe valea Someșului, a fost suprimată în fatala zi de 30 August 1940.

Redresarea financiară

București 11 — Dl Mihail Romniceanu, Ministrul Finanțelor, a declarat că încasările pe Noemvrie arată că situația financiară a Statului merge spre normalizare. Procentul încasărilor pe luna trecută este de 67% față de 41% în luna precedentă. Dela Banca Națională a României, ministerul a ridicat un avans de numai un miliard, în loc de trei miliarde, cât se prevăzuse.

Pe viitor, ca să se evite evaziunile, timbrul de 6% va fi aplicat la locul de producție.

Un mare și avantajos „Imprumut intern”, pe 6 ani cu o dobândă de 6% va fi lansat în curând.

Tot odată, se vor pune în circulație monete de aur, cu titlu și valoare metalică reală.

Problema prețurilor va fi soluționată definitiv cel mai târziu până la Crăciun.

Pentru acoperirea sarcinilor financiare împreunate cu sporirea salariilor funcționarilor publici, au fost luate măsurile dictate de situația trezoreriei Statului.

Generalul De Gaulle

Moscova 11 — În ultimele zile ale petrecerii sale în URSS, Generalul Charles de Gaulle, șeful Guvernului provizoriu francez, a vizitat frontul din Prusia Orientală unde luptă contra naziștilor și detașamentul aerian francez, „Normandie”. Dsa a decorat mai mulți ofițeri și ostași francezi și sovietici cari s’au distins în lupte.

În acest timp, dl Georges Bidaut, ministrul de externe al Franței, care rămăsese la Moscova, și-a continuat conversațiile politice.

Generalul de Gaulle cu suita sa — din care face parte și șeful Marelui Stat Major al Armatei franceze Generalul Juin — a părăsit apoi capitala URSS, îndreptându-se spre patrie.

La plecare, dsa a fost salutat de dl Viaceslav Molotov, vicepreședintele Consiliului comisarilor poporului și comisar al externelor, dl Dekanosov, comisar-adjunct la externe, Generalul Antonov viceșeful Marelui Stat Major al Armatei roșii, ș a.

Un detașament militar a dat onorurile, iar fanfara a intonat imnurile naționale francez și sovietic.

Proces politic

Sofia 11 — În 20 l. c. vor începe în capitala Bulgariei dezbaterile marelui proces al oamenilor politici vinovați de-a fi adus țara în situația critică în care se află astăzi.

Între cei inculpați se află mai mulți foști președinți de consiliu, miniștri, generali și înalți funcționari ai Statului, în frunte cu foștii regenți Principele Chiril și Profesorul Bogdan Filoff.

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operațiunilor desfășurate în ziua de 11 Decemvrie 1944:

La Est de Budapesta, trupele române au realizat câștiguri de teren.

În munții Bück, Vânătorii de munte români au respins toate atacurile inamice și au cucerit câteva înălțimi dominante.

Frontul din Est

București 11 — Comunicatul militar sovietic anunță că în cursul luptelor dintre 5 și 9 Decemvrie au fost luați 5600 prizonieri. Situația germanilor de pe frontul ungar se agravează, deoarece la Apus de Budapesta aceștia de retragere o singură cale ferată de retragere spre Austria și aceasta e amenințată de patrioții cehoslovaci.

Trimisul special al agenției Reuter anunță că înaintarea rusească în Ungaria a avansat atât de mult, încât unitățile rusești s’au apropiat de periferiile Budapestei. Garnizoana germano-maghiară din

Budapesta, destul de numeroasă, este amenințată cu încercuirea.

Londra 1 — Trupele sovietice, înaintând de ambele părți ale Dunării, au început să zărească turlele și clădirile mai mari din Budapesta. Insula Csepel care fusese puternic fortificată, a fost curățită. Pașca este atât de mare în rândurile soldaților germani și maghiari, încât o divizie întreagă a fugit în desordine. Radio Moscova anunță că eliberarea Cehoslovaciei este apropiată.

Frontul din Vest

București 11 — Trupele americane au pătruns adânc în frontul german, cucerind orașul Haguenau. La Saarguemines s’a realizat o nouă trecere peste Saar. În Alsacia, înaintarea continuă.

Pe frontul italian comunicatul aliat anunță un puternic contraatac german la Sud-Vest de Faienza.

Activitatea aeriană

Londra 11 — 1150 avioane au atacat obiective din Germania. 4 avioane nu s’au mai înapoiat. Avioane de tip „Spittfeier” au atacat amplasamentele armeei „V. 2” din Olanda.

O omisiune

„Timpul Transilvaniei”, care apare la Arad sub direcția dlui Ionel Filipașcu, publică în nr. 165—166 din 3 l. c., pe pagina 2-a „Rugăciunea desrobirii Ardealului”, cum o numește el, fără nici o mențiune privitoare la proveniența ei, ceea ce-i contrar uzanțelor gazetărești.

Această rugăciune a fost rostită de I. P. Sf. nostru Mitropolit Nicolae, în Catedrala mitropolitană din Sibiu, la 26 Octomvrie a. c.

Textul ei este reproduș în cartea I. P. Sf. Sale intitulată „Mântuiește, Doamne poporul tău”, (p. 253).

Noul guvern italian

Roma 11 — Criza Guvernamentală din Italia a luat sfârșit, dl Ivanoe Bonomi reușind să formeze noul cabinet. Primul ministru deține și portofoliul internelor. Dl Togliatti, șeful partidului comunist, este vice-președinte al Consiliului de miniștri. Comuniștilor li s’au atribuit două departamente: finanțele și agricultura.

...și în Danemarca

Stockholm 11 — Știri primite aici arată că forțe daneze din interior au silit pe nemți să părăsească un câmp amenajat special în Danemarca pentru experimentarea armelor secrete.

Bombardament la Brennero

Londra 11 — Bombardiere aliate cu bazele în Italia au atacat violent trecătoarea Brennero. Linia ferată care trece pe-acolo — vitală pentru aprovizionarea trupelor germane din Nordul Italiei — a fost întreruptă în peste 20 de locuri.

Incepe asediul

Comunicatul militar sovietic anunță că în înaintarea lor din Nord-Estul Ungariei, trupele Mareșalului Malinovski au ajuns la 12 km. de centrul Budapestei. Nemții mai au o singură linie de retragere din capitala maghiară, în spre Apus, dar și aceasta este sub focul artileriei sovietice.

Trimisul special al agenției Reuter telegrafiază din Moscova la Londra că Budapesta este atacată din trei părți. Trupele germano-maghiare sunt amenințate cu încercuirea.

Acord

Paris 11 — Ieri a fost dat la Moscova un comunicat comun asupra rezultatului întrevederilor pe cari Generalul Charles de Gaulle le-a avut cu factorii politici din capitala URSS. Convorbirile au dus la semnarea unui tratat de alianță și asistență mutuală între Franța și URSS. Textul lui va fi publicat ulterior.

Londra 11 — Cercurile competente din capitala Marelui Britanii au întâmpinat cu satisfacție știrea privitoare la încheierea unui acord franco-rus.

Londra 11 — Partidul laborist s’a întrunit în congres, la Londra.

Au fost depuse moțiuni asupra situației din Grecia și s’a hotărât ca la viitoarele alegeri partidul laborist să se prezinte pe cont propriu.

La congres participă și o delegație număroasă de fruntași ai mișcărilor franceze de rezistență.